

TUUNAA TYÖNHAKUSI

Anita Perttunen
Jaana O. Liimatainen
6.2.2012

Päivän teemat

Oman osaaminen oivaltaminen

Osaamisen esittäminen ja työnhaun viestintä

esitys tulee:

- <http://teemailtapaivat.wikispaces.com>
- <http://www.oulu.fi/careerservices/>
- linkkilista: <http://www.oulu.fi/careerservices/linkit.html>

Materiaali peräisin mm.

- Käytämme hyväksi Ohjaus- ja työelämäpalveluiden materiaalia
 - Sakari Jussi-Pekka, Tiina Hämäläinen, Kaisa Karhu, Seija Kiiskilä, Anita Pirilä, Sari Vähäkangas ainakin 😊
- myös muilta, ne mainitaan kohdallaan

Oma osaaminen

- megatrendit vs. osaaminen
- akateeminen osaaminen
- adaptiivinen asiantuntijuus
- miten oivaltaa oma osaamisensa

Megatrendit

- Tulevaan kehitykseen vaikuttavia yleisiä suuria kehitysaaltoja
- Top ten (Mannermaa, 2000)
 - Verkostoituminen
 - Reaaliaikaisuus
 - Tuotannon ja työn logistiikka
 - Teknologian kehitys
 - Globalisoituminen
 - Ekologinen kilpailukyky
 - Työn murros
 - Verkkopalvelujen kasvu
 - EU:n itälaajeneminen
 - Väestön ja työvoiman ikääntyminen Euroopassa

Ruohotie (2005) muokannut Tynjälän 2003 taulukon perusteella

MUUTTUVA TYÖELÄMÄ, MEGATRENDEJÄ	ASiantuntija- ja johtamistaidot - Taidot
Tieto- viestintä- ja automaatio, automaatiotekniikan kehitys	Tietokoneen ja -verkkojen käyttötaidot, medialukutaito, kriittinen ajattelu, ongelmanratkaisutaidot
Globalisaatio	Kielitaito, kulttuuriosaaminen, suvaitsevaisuus, eettisyys, sopeutuvuus
Jatkuva muutos, kompleksisuus, epävarmuus	Oppimistaidot, itsesäätelytaidot, reflektiivisyys, joustavuus, proaktiivisuus, aloitteellisuus, yrittäjäisyys, monialaisuus, rajanylitystaidot, kyky sietää paineita ja epävarmuutta
Verkostoituminen, tiimityö projektit	Yhteistyötaidot, kommunikaatiotaidot, esiintymistaito
Symbolianalyttinen työ	Korkean asteen ajattelu, innovatiivisuus, visiointikyky
Rutiinipalvelut	Luotettavuus, täsmällisyys

Akateeminen osaaminen (Eriksson & Mikkonen, 2003)

Oman tieteenalan hallinta ja osaaminen

Oppimistyylien tuntemus
Kyky kehittää itseä oppijana
Oman oppimisen arviointitaito

Yhteistyötaidot
Vuorovaikutustaidot
Kielitaito
Tieto- ja viestintätekniset taidot

**Kyky arvioida tietoa kriittisesti
ja soveltaa tietoa käytäntöön**
Tieteellisen ajattelun periaatteiden
omaksuminen

Kyky luovuuteen
Muutosvalmius

Kulttuurien tuntemus
Kansainvälisyys

Tiedonhankinta, käsittely, raportointi
Kyky toimia alan asiantuntijana
Tutkimus- ja ammattietiikan taju

**Kyky ja rohkeus oivaltaa oman alan
ja yhteiskunnan kannalta keskeisiä
kysymyksiä ja tutkimusongelmia**

Mitä ominaisuuksia työnantajat arvostavat työntekijöissä?

1. Kommunikaatiotaitoja
2. Kielitaitoa
3. Luovuutta, luovaa ajattelua
4. Kykyä motivoida ja inspiroida muita
5. Analyyttisiä taitoja
6. Kykyä ja halua oppia uutta
7. Ajankäytön joustavuutta, valmiutta työskennellä pitkiäkin päiviä
8. Kykyä kuunnella ja ymmärtää toisten mielipiteitä
9. Kykyä toteuttaa ideoita, saada asiat tapahtumaan
10. Avoimuutta eri kulttuureille

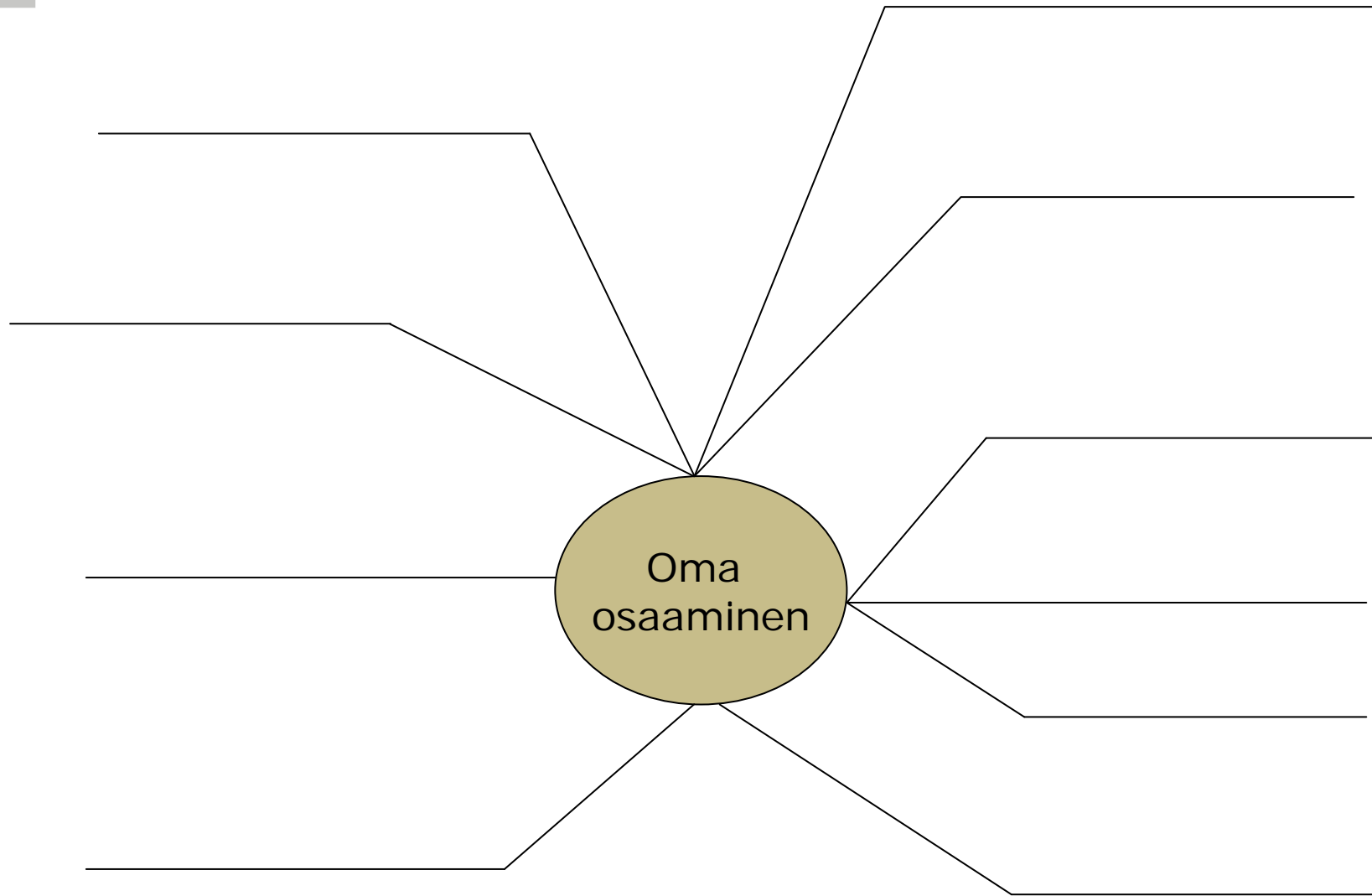

Oman osaamisen oivaltaminen

- Mieti hetki vaikkapa jotain parhaillaan menossa olevaa kurssia
 - mitä olet siellä oppinut edellisten listojen osaamisalueista
 - muuta kuin oppisisältöä

Osaamisen esittäminen ja työnhaun viestintä

Osaamisen esittäminen

= työnhaun asiakirjat

= viestintää

Osaamisen esittäminen

– cv, hakemus, portfolio, nettipersoona

Työnhakuun valmistautuminen

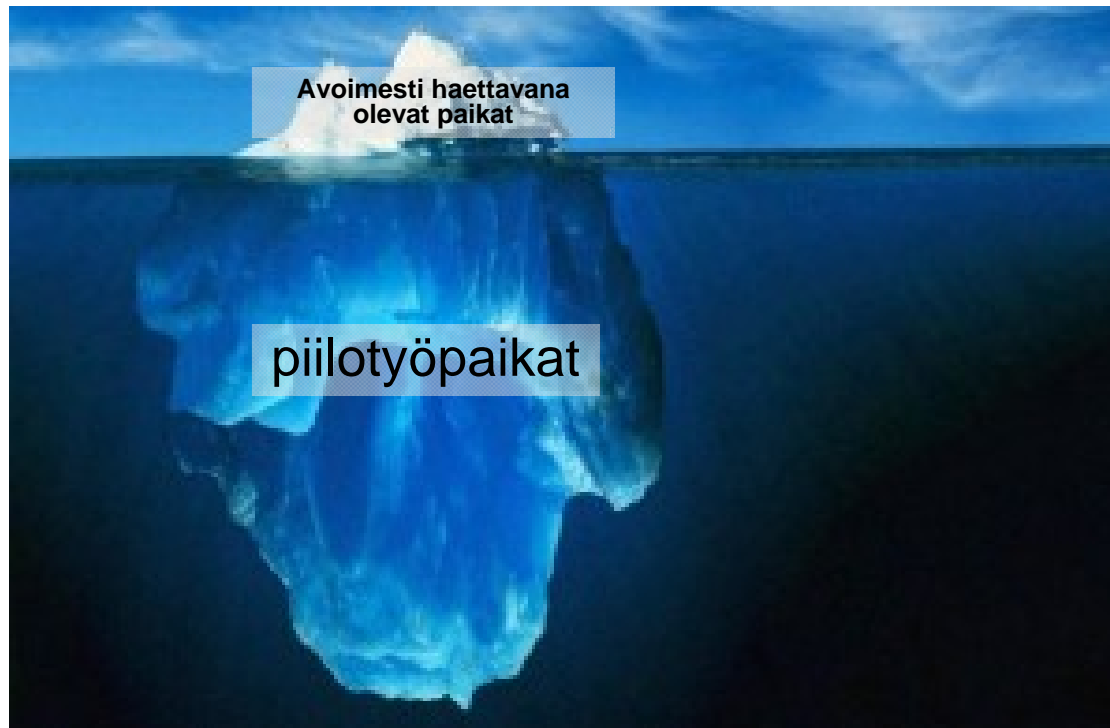
- Mistä työpaikan voi löytää?
 - Piilotyöpaikat vs. avoimesti haussa olevat paikat
- Mitä sinulla on tarjota työnantajalle?
 - Mitä ovat omat tavoitteesi, mitä osaat?
- Kuinka otat yhteyttä työnantajaan?
 - Soitto/ sähköposti/ hakemus
- Millaisia ovat hyvät työnhaun asiakirjat?
 - CV, hakemus, nettihaku, portfolio
- Kuinka voi valmistautua haastatteluun?
- Tulitko valituksi?

Mistä työpaikan voi löytää?

- Piilotyöpaikat/ avoimeksi ilmoitetut paikat

Työpaikat haussa..

- **Avoimet paikat – julkinen haku**
 - Kaikki näkee, kaikki hakee
 - Kilpailutilanne
 - Hakemuksia paljon
- **Avoimet paikat – ei julkinen**
 - Tieto 'sisäpiirissä'
 - Edellyttää verkostoitumista
 - Ei niin kilpailtu
- **Avoim hakemus**
 - Työnhakijan avoin yhteydenotto & kiinnostuksen osoitus
 - Ei aina kilpailutilannetta

Kuinka lukea työpaikkailmoituksia?

- Mitä osaamista, valmiuksia, erityistaitoja tehtävässä vaaditaan
 - Mitä edellytyksiä minulla on näihin tehtäviin?
 - Mistä olen erityisen kiinnostunut/ mistä en ole kiinnostunut näissä tehtävissä?
 - Onko muodollisia pätevyysvaatimuksia?
- Miten voisin työllistyä tähän työpaikkaan?

- Mitä yritys tekee? Tunnetko yrityksen toimialan?
- Millainen on yrityksen arvomaailma ja imago?

- Mitkä työnantajan asettamat kriteerit täytät ja miten osaamiseksi soveltuu tehtävään?
- Viihtyisitkö tuossa työpaikassa sekä tarjoutuuko siellä kehittämis- ja etenemismahdollisuuksia?
- Lopuksi asetu työnantajan asemaan ja vastaa itsellesi: palkkaisinko itseni tähän tehtävään? Miksi?

Yhteydenotto työnantajiin

SOITA – KIRJOITA – SOITA

- Tee lista Sinua kiinnostavista työnantajista.
- Valitse itsellesi sopivin ajankohta ja lähestymistapa.
- Valmistele: Mieti valmiiksi mitä haluaisit/osaat tehdä!
- Hakemukset joko paperi- tai nettiversiona.
- Hymyile ennekuin soitat.

Työnhaku on viestintää

- Tyyli, ulkoasu
 - Kertoo hakijan asenteesta ja motiivista
 - Koskee sekä työhaun asiakirjoja että käyttäytymistä ja pukeutumista haastattelutilanteessa
- Sisältö
 - Hakijan perehtyneisyys, asiantuntijuus
 - Oikeat asiat herättävät oikean kiinnostuksen
 - Työnantaja saa päätöksenteon tueksi haluamaansa tietoa
 - Luettavuus ja jäsentäminen helpottavat oikean tiedon löytymistä

Oman osaamisen julkituonti - ansioluettelo, CV

- oma koulutus
- työkokemus
- vanhempainvapaat!
- harrastukset

- lista, saa avata – esimerkiksi, mitä tehtäviä työhön on kuulunut
- ks. malli <http://www oulu.fi/careerservices/ohjaus/tyonhakuvihko.pdf>

Oma nettipersoona on ”toinen CV”?

- ”Uudenlainen CV” on oma nettipersoona
 - *mieti, mitä sinusta löytyy Facebookissa, Twitterissä, MySpacessa, YouTubessa...*
 - *entä mitä kirjoitat blogissasi...?*
 - *”Työnantajan parhaaminen Facebookissa on johtanut ainakin yhden PAMin edustaman työntekijän irtisanomiseen[...]”
(Taloussanomat 27.10.09)*

Oman osaamisen julkituonti - portfolio

- jos ansioluettelo on liian virallinen ja suppea ja haluaisit kertoa itsestäsi enemmän
- se on mahdollista
- portfolio = *portare* ”kantaa” + *folia* ”lehti”
 - suom. esim. ansiokansio, kasvunkansio tai oppimissalkku
 - oma osaamisprofiili
 - itsekehukansio

Mikä on portfolio?

- **oman osaamisen dokumentointia ja itsearviointia**
- tarkoituksena on osoittaa tekijänsä **henkilökohtainen osaaminen ja asiantuntijuus.**
- edustaa monipuolisesti esim. opiskelijan osaamista, opintotuotoksia ja kiinnostuksen kohteita
- vahvuuksien ja osaamisen lisäksi portfolioissa myös kehittämishaasteet ja –tavoitteet (*Missä haluan kehittyä, mitä haluan oppia...*)

Mikä on portfolio?

- merkityksellinen kokoelma **töitä, näytteitä, tuotteita, kokemuksia ja pohdintoja**
- valittu tietyn tavoitteen saavuttamiseksi
- osoittavat ponnisteluasi, edistymistäsi ja saavutuksiasi.
- kantavana ajatuksena on omien töiden kerääminen, valitseminen ja pohtiminen
- → *ainutkertainen, kertoo tekijästään*
- voi olla myös verkossa

Työhaun viestintää - hakemus

- ks. malli <http://www.oulu.fi/careerservices/ohjaus/tyonhakuvihko.pdf>

Työnantajan näkökulma

- Työnantaja haluaa tietää tavoitteesi: **miksi haet?**
- Työnantaja haluaa tietää, **mitä hän hyötyy** sinusta
- Työnantaja haluaa **varmistaa motivaatiosi** ja halusi sitoutua tuloksen tekoon
- Linkitä omat kykysi työnantajan tarpeisiin ja odotuksiin.

Tee itsestäsi kiinnostava

- Tuo esille ainutlaatuisuutesi.
- Se miten paneudut työnhakuun, viestii työnantajille, miten sinä suhtaudut heihin (virheettömyys, asettelu, ulkoasu ..)
- Valitse muoto, joka selkeästi tuo esille vahvuutesi - ei historiaasi.
- Tee TAVOITTEESTASI työnhakusi keskeinen elementti.

Valmistautuessasi mieti..

Ketkä ovat kilpailijoitasi – millaisia ovat mahdolliset muut hakijat?

Miten sinä erotut heistä?

Millainen on tuleva tehtävänkuvasi?

- kuvittele tyypillinen työpäiväsi
- oma roolisi, keitä ovat asiakkaasi, kenelle ja miten raportoit, työn aikataulutus, mitä menetelmiä tulet käyttämään, kansainväliset kontaktit,..jne.
- mitä kokemusta/osaamista sinulla on näihin
- mitä haluat tietää lisää

Työnhakulomakkeet verkossa

- Lomakkeen voi täyttää tiettyä avointa tehtävää varten tai jättää avoimena hakemuksena
- Täytä lomake huolellisesti - sähköinen lomake saattaa tuntua näennäisesti helpolta ja nopealta täyttää – varaa aikaa!
- Mieti, mitä kirjoitat ja valmistelee etukäteen. Perinteinen CV on myös sähköisen työnhaun perusta
- Persoonallisuus näkyviin - hyödynnä lomakkeen avoimet kentät
- Käytä kokonaisia lauseita, älä käytä lyhenteitä
- Tulosta lomake itsellesi.

Internet perustuu ASCII-koodien käyttöön – ei useinkaan käytössä muotoiluja

Hakemus sähköpostitse

- Noudata työnantajan toivetta hakemuksen toimittamistavasta (näkyä työpaikkailmoituksessa).
- Tee saatekirjeestä (sähköpostiviestistä) mielenkiintoinen.
- Tarkista, kieltäkö vastaanottaja liitetiedostot. Jos työnantaja kieltää liitetiedostot, tulee hakemus lähettää itse sähköpostiviestissä.
- Käytä yleisimpiä fontteja ilman monimutkaisia asetteluja.
- Varmista viestin perille meno.

Kun kirjoitat

Jäsennä!

Älä kopioi!

Älä vähättele tai
kaunistele!

Ole rehellinen, mutta älä
ole tyhmä!

Yleisiä virheitä:

Epäselvät, vaillinaiset ja laiskat hakemukset

Romaanin kirjoittelu

Kielteisyys ja pessimismi

Yhteystietojen puute tai
vaillinaisuus

Työnantajan näkökulma
unohtunut

Työpaikkahaastattelu

- Kuinka valmistaudut työpaikka-haastatteluun?

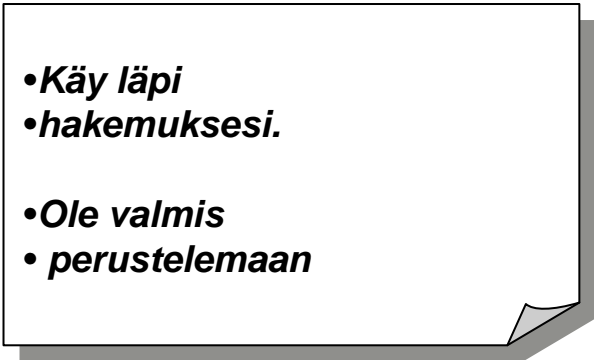

Haastatteluun valmistautuminen

• **Mieti etukäteen:**

- Oma tavoite
- Motiivit
- Osaaminen
- Persoonalliset vahvuudet
- Palkkatoive

-
- *Käy läpi hakemuksesi.*
 - *Ole valmis perustelemaan*

• **Tutustu työnantajaan:**

- Mitä tiedät organisaatiosta?
- Mitä haluaisit tietää lisää?
- Mikä tehtävässä/työnantajassa kiinnostaa?

• **Ennakoi tulevaa keskustelua:**

- Valmistele vastauksiasi
- Unohda kliseet
- Kuvaa asioita konkreettisesti
- Paketoi' kielteiset asiat myönteiseen muotoon
- Säilytä johdonmukaisuus
- Mieti myös kysymyksiä esitettäväksi

Haastattelun kulku

- **Organisaation ja henkilöiden esittely**
- **Hakijan tausta**
 - Elämäntilanne, perhe, vapaa-aika ...
- **Pätevyys**
 - koulutus ja työkokemus (tehtävän kannalta olennaiset)
- **Motivaatio ja odotukset**
 - motivaatio haettavaan tehtävään
 - odotukset työltä
 - ammatilliset tavoitteet
- **Ominaisuudet**
 - omat vahvuudet ja heikkoudet, kehittämissuunnitelmat
- **Prosessin eteneminen**

Haastattelun kulku

- Miten vakuutat valitsijat?
 - ole oma itsesi
 - ole rehellinen
 - osoita kiinnostuksesi
 - tuo esille motiivisi ja halusi kehittyä
 - älä ole ‘ympäripyöreä’
 - älä jaarittele
 - jännitä rauhassa
 - muista ‘perusasiat’: ole ajoissa, luonteva pukeutuminen ja käytös, katsekontakti, kohteliaisuus ‘isäntää’ kohtaan
- Haastattelussa pärjät, kun kuuntelet, mitä sinulta kysytään ja vastaat täsmällisesti siihen, mitä on kysytty.

Lähteet mm.

- Eriksson I. & Mikkonen J. (Toim.) 2003. Tuella ja taidolla. Opiskelun ohjaus yliopistossa. Helsinki: Edita.
- Jalava L. 2006. Urasuunnitelma. Helsingin yliopisto, Suomalais-ugrilaisen laitoksen työelämäkurssi.
- Leskelä J. 2005. Mentorointi aikuisopiskelijan ammatillisen kehittymisen tukena. Acta Universitatis Tamperensis; 1090. Tampere University Press, Tampere.
- Mannermaa Mika. (Toim.) 2000. Tulevaisuuden haltuunotto. PK-yritysten ennakoinnin käsikirja. ESR-julkaisut 77/00. Edita, Helsinki.
- Ruohotie P. 2005. Ammattikorkeakoulun kompetenssiprofiili.
- Schein E. H. 1978. Matching individual and organizational needs. Reading, Massachusetts.
- Tynjälä P. 2003. Ammatillinen asiantuntijuus ja sen kehittäminen tietoyhteiskunnassa. Teoksessa J. Kirjonen (toim.) Tietotyö ja ammattitaito – Knowledge work and occupational competence (toinen täydennetty painos). Jyväskylä: Koulutuksen tutkimuslaitos ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä, 85-108.

Lähteet - portfolio

Portfolio-oppaita:

Niikko, A. Portfolio oppimisen ja kasvun välineenä.

<http://sokl.joensuu.fi/verkkajulkaisut/kipinat/AnneliN.htm#Portfolion%20muotoja>

PedaNetin POFO-OPAS verkossa:

<http://www.peda.net/veraja/jyu/ac/all/portfolio/pofoopas/>

Portfolio-opas Portfolio – yliopiston kehittämisen ja arvioinnin välinen

<http://www.tieteentekijoidenliitto.fi/uploads/6hdieo2.pdf>

portfolioesimerkkejä meiltä ja maailmalta

- <http://harto.wordpress.com/>
- <http://www.helsinki.fi/~jaaleino/tievie/portfolio.html>
- <http://www.cop.fi/kotisivut/ILeppisaari/>
- <http://quintcareers.4jobs.com/SAMPLE-CAREER-PORTFOLIO-RES>

Onnea työnhakuun!

<http://bloggersmind.com/index.php/2011/08/01/linkedins-new-tab-redefines-job-seeking/>

